

zák., bylo jí žalující stranou dáno do komise. Dlužno přisvědčiti nižším soudům, že tím jest zadržovací právo na tomto zboží dle čl. 313 odstavce druhý obch. zák. vyloučeno, jelikož by se výkon zadržovacího práva přičil příkazu udělenému žalobcem žalované firmě a jí dopisem ze dne 26. dubna 1920 ostatně také přijatému, by toto zboží vlastním jménem na účet žalobcův prodala (čl. 360 odstavce prvý a 351 obch. zák.). Že tento příkaz byl odvolán, žalovaná strana ani netvrdila. Byla dle toho napadeným rozsudkem věc posouzena bez právního omylu, pročez se dovolatelka odkazuje na jeho v podstatě správné důvody. K vývodům dovolání se podotýká, že tvrzení, že žalovaná firma ohledně sporného zboží nepřevzala žádného závazku, odporuje nejen skutkovému zjištění nižších soudů, že zboží převzala do komise, nýbrž i obsahu vlastního jejího shora již uvedeného dopisu ze dne 26. dubna 1920, kde to výslovně potvrzuje. Při provedení dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci dlužno však vycházeti ze skutkového děje nižšími soudy platně zjištěného, a nečiní-li dovolatelka tak, neprovádí tohoto dovolacího důvodu podle zákona. Jelikož zadržovací právo na sporném zboží žalované firmě nepřisluší, není třeba, obírat se otázkou, zda nepominulo nabídnutím jistoty 10.000 Kč. Avšak dovolatelka nemá ani v tom pravdu, že by nabídnutím dostatečné jistoty pominulo pouze právo k prodeji; naopak pomíjí jím také zadržovací právo samo.

Čís. 2618.

Bylo-li ujednáno, že dohodné má býti splatno teprve při sepsání kupní smlouvy, nemá na ně sprostředkovatel nároku, dokud k sepsání smlouvy nedošlo, třebas byl kupitele přivedl a smlouva ústně byla dojednána, pak ale z jakékoli příčiny zase rozvázána.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv I 1411/22.)

Žalovaný zavázal se žalobci, sprostředkuje-li mu prodej nemovitosti, že mu vyplatí 5.000 Kč při »sepsání kontraktu«. Žalobce kupitele přivedl, žalovaný se s ním o prodeji dohodl, pak ale z prodeje sešlo, takže písemná smlouva nebyla vůbec sepsána. Žalobu o zaplacení dohodného 5.000 Kč o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Nezáleží na tom, proč k sepsání kontraktu nedošlo, zvláště když žalobce v prvé stolici nenamítal, že žalovaný propustil kupitele bez dostatečných důvodů. Právem tedy nezabýval se soud prvé stolice tím, zda žalovaný měl dostatečné důvody k tomu, by smlouvu, již ujednanou, souhlasně s kupitelem zrušil. Když dle zjištění prvního soudu bylo ujednáno, že dohodné 5.000 Kč bude teprve při sepsání kontraktu zapláceno, má to ten význam, že žalovaný chtěl míti úplnou jistotu o splnění tržové smlouvy a že jen v tomto případě bral na se závazek na 5.000 Kč. Není zde ani neúplnosti ani vad řízení, vytýkaných odvoláním, neboť žalovaný mohl od smlouvy tržové ustoupiti a tím padl žalobcův nárok na dohodné vázané sepsáním kontraktu. Žalobce, dohodiv kupitele, s nímž smlouva ústně ujednána, splnil ovšem vše, co jeho sprostředkovatelská činnost vyžadovala, žalovaný mu tedy nikterak

neznemožnil opatření kupitele. Z toho však neplyne povinnost žalovaného, by žalobce za tuto činnost odměnil, když vyplacení odměny bylo dle úmluvy podmíněno sepsáním tržové smlouvy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobcovo dovolání uplatňuje především dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čis. 4 c. ř. s.), jež vidí dovolatel zejména v tom, že soud odvolací, tak jako prvý soud, žalobu zamítl proto, že podmínkám smlouvy mezi stranami ujednané vyhověno nebylo. Dovolací soud sdílí názor soudu odvolacího, poukazuje na důvody rozsudku odvolacího, jež v dovolání nikterak nebyly vyvráceny a podotýká k nim ještě jen toto: Směrodatna jsou zjištění nižších stolic, dle nichž odměna 5000 Kč měla býti splatnou při sepsání kontraktu. Úmysl stran, jež používaly slov »sepsáním kontraktu« byl ten, že teprve realizováním a sepsáním kupní smlouvy ve formě způsobilé ke knihovnímu vtělení uskuteční se podmínka splatnosti zažalovaného dohodného. Tato podmínka však splněna nebyla, čímž padá podklad žaloby (§§ 897 a 699 obč. zák.). Že po případě nedojde k pořízení písemné kupní smlouvy, bylo risikem žalobce, jenž jako sprostředkovatel byl podnikatelem, kterému by, jak správně uvádí prvý soudce, sepsáním kupní smlouvy byl vznikl nárok na celé dohodné, i kdyby neměl žádného namáhání a žádných výloh. O zavinění žalovaného nemůže tedy býti řeči; žalobce ani ne tvrdí, že žalovaný porušil nějaké smluvní povinnosti. Za tohoto stavu věci nestačila pro vznik zažalované odměny okolnost, že žalobce opatřil žalovanému kupitele a jest lhostejno, že žalobcova činnost měla pro žalovaného hospodářský význam. Rovněž není odůvodněna námitka, že žalobci přísluší nárok na zažalovanou pohledávku dle §u 1155 obč. zák., poněvadž smlouva sprostředkovací není smlouvou o dílo a nelze tudíž tohoto ustanovení zde použiti.

Čís. 2619.

Jde o společenství ve smyslu §u 825 a násl. obč. zák., přísluší-li jednomu účastníku právo vlastnické obmezené poživacím právem k ideální části věci ve prospěch druhého účastníka.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv I 1492/22.)

Dle postupní smlouvy ze dne 18. června 1920 postoupila žalobkyně žalovaným usedlost č. p. 10 v D. do vlastnictví s řadou pozemků i s právem vlastnickým k ideální polovici pozemku č. p. 1010 zapsaného ve vložce čis. 115 poz. knih. kat. obce D. za postupní cenu 5000 Kč a proti tomu, že vyhradila si právo doživotního požívání ideální polovice všech postoupených nemovitostí. Touž smlouvou zřídila žalobkyně žalovaným jako vlastnice pozemků zapsaných ve vl. čis. 119 poz. knihy obce D. právo požívání ideální polovice těchto pozemků až do její smrti. Správu usedlosti č. p. 10 v D. a pozemků čis. kat. 119 poz. knihy obce D. vedli